

Ihminen keskiössä

Individen i centrum

Hoidonvaraaja, puh. 06-826 4782 (ma-pe klo. 9-10)

Osasto 10, puh. 06-826 4310

IHON LÄPI MUNUAISEEN ASETETUN KATETRIN (PUNKTIONEFROSTOMIAN) KOTIHOITO-OHJEET

Ihon läpi asetetulla munuaiskatetrilla varmistetaan virtsan esteetön kulku ulos munuaisesta, kun virtsaneritys normaalia tietä on estynyt. Hoitomuoto on tilanteesta riippuen joko väliaikainen tai pysyvä. Samaa katetria pidetään noin 3 kuukautta, minkä jälkeen se vaihdetaan tarvittaessa uuteen. Katetri pysyy munuaisessa katetrin kärkeä taivuttavan siiman avulla. Lisäksi katetri on hyvä kiinnittää selkään n. 20 cm:n matkalta esim. ihoteipillä.

Puhtaus

Tulehdusten välttämiseksi pese kädet aina ennen ja jälkeen katetrin käsittelyn. Paras tapa katetrin puhdistukseen on päivittäinen suihkutus. Jos katetrinjuuresta on erityistä tai iho on punoittava, voit suihkuttaa useamminkin. Saunassa saat käydä, mutta ammekylpyjä on syytä välttää.

Katetrin juuressa pidetään yleensä teippikiinnitteistä sideharsotaitosta. Poista se ennen suihkutusta ja vaihda puhdas taitos tai kalvo suihkutuksen jälkeen. Jos katetrin juuresta on erityistä, on parempi käyttää taitosta. Jos erityistä ei ole, voit asettaa suojakalvon katetrin ulostulokohdan päälle. Katetrin tarkkailu suojakalvon läpi on helppoa. Mikäli pistoskohta on siisti, kalvoa ei välttämättä tarvitse vaihtaa suihkussa käynnin yhteydessä. Kalvo täytyy kuitenkin vaihtaa vähintään kerran viikossa.

Nesteen määrä

Hoitomuoto ei edellytä erikoisruokavaliota. Juo päivittäin noin kaksi litraa nesteitä (vesi, mehu, kahvi, tee, viili, jogurtti, keitto jne.), ellei sinulle esim. sydämen vajaatoiminnan vuoksi ole määrätty nesterajoitusta. Runsaalla nesteen nauttimisella ehkäiset virtsateiden tulehdusta ja katetri pysyy paremmin auki. Mikäli nestemäärä on liian pieni, virtsan suolat voivat saostua ja aiheuttaa karstaa katetrin sisälle tukkien sen.

Liikkuminen ja ulkoilu

Katetri ei ole este ulkoilulle eikä liikkumiselle. Huolehdi kuitenkin, että liikkumisen ja ulkoilun aikana virtsankulku keräyspussiin on esteetöntä. Kiinnitä keräyspussi esim. tarranauhoilla reiteen tai erilliseen reiteen kiinnitettävään taskuun. Selällään makuu ei estä katetrin toimintaa.

Ihminen keskiössä

Individen i centrum

Hoidonvaraaja, puh. 06-826 4782 (ma-pe klo. 9-10)

Osasto 10, puh. 06-826 4310

Katetrin hoito

Virtsankeräyspussi tyhjenetään avaamalla pussin pohjassa oleva hana ja valuttamalla virtsa pois pussista. Vaihda virtsankeräyspussi kerran viikossa. Vaihdon yhteydessä vältä koskettamasta keräyspussin letkun tai munuaisesta tulevan katetrin kärkeen.

Tarkista päivittäin katetrin kiinnitys, mahdollinen erityis katetrin juuresta ja ihon kunto.

Sairaalasta kotiutettaessa sinulle annetaan lähete, jolla saat terveyskeskuksesta maksutta katetrin hoidossa tarvittavat välineet (virtsankeräyspussit, taitokset, korkit, teipit ym.)

Käytetyt virtsankeräyspussit hävitetään muun talousjätteen mukana.

Muuta huomioitavaa:

Ota yhteys terveyskeskukseen tai hoitavaan yksikköön, mikäli:

1. katetri tulee ulos tai on mennyt poikki
2. virtsaa ei tule keräyspussiin (katetri tukossa tai pois paikoiltaan)
3. virtsaa alkaa tulla katetrin vierestä
4. virtsa muuttuu pahanhajuiseksi (merkki tulehduksesta)
5. virtsa muuttuu veriseksi
6. sinulla on kuumeilua tai selkäkipuja

Sinulle on asetettu ihon läpi katetri munuaiseen, pvm. _____

Katetrin kiinnitys: _____

Katetrin vaihto: Milloin _____ Missä _____

Voit kysyä

Tarkempia tietoja saat hoitavalta lääkäriltä, tai os. 10 hoitajilta.